

Παγκόσμια Οικονομία 2026: ανθεκτικότητα και θετικές προοπτικές στις αγορές εισερχόμενου τουρισμού παρά την αβεβαιότητα

Τη διατήρηση της ανθεκτικότητας και των αναπτυξιακών παραγόντων στην παγκόσμια οικονομία το 2026, παρά τις γεωπολιτικές προκλήσεις και τον εμπορικό προστατευτισμό, υπογραμμίζει η περιοδική έκθεση του INSETE με τίτλο «Οι εξελίξεις στην παγκόσμια οικονομία και στις χώρες προέλευσης των εισερχόμενων τουριστών στην Ελλάδα».

Με βασικούς παράγοντες την επεκτατική δημοσιονομική πολιτική των ΗΠΑ – με υψηλό έλλειμμα της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, τη σταδιακή αποκλιμάκωση των επιτοκίων και την ενίσχυση της κατανάλωσης λόγω της ανόδου των χρηματιστηριακών αξιών (wealth effect), το 2026 αναμένεται να αποτελέσει έτος σταδιακού εξορθολογισμού των αγορών.

Παρά τους αυξημένους κινδύνους χρηματοοικονομικών ανισορροπιών και τις γεωπολιτικές πιέσεις που οδηγούν σε ενίσχυση των αμυντικών δαπανών στην Ευρώπη, οι κύριες αγορές του ελληνικού τουρισμού εμφανίζουν ανθεκτικότητα. Εξάλλου, η εκτιμώμενη μείωση των τιμών ενέργειας κατά -4,5% – με άμεση επίδραση στο κόστος μεταφορών – σε συνδυασμό με την επιτάχυνση των επενδύσεων μέσω του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, διαμορφώνουν προοπτικές συγκρατημένης αισιοδοξίας για τις οικονομίες των αγορών εισερχόμενου τουρισμού το 2026.

Ανασκόπηση 2025: ανθεκτικότητα απέναντι στον προστατευτισμό

Το 2025 σημαδεύτηκε από την νέα εμπορική πολιτική των ΗΠΑ, με την επιβολή δασμών σε επίπεδα που είχαν να εμφανιστούν από τη δεκαετία του 1950. Παρά το γεγονός ότι οι δασμοί (effective tariff) στις εισαγωγές των ΗΠΑ από την Κίνα έφτασαν στο 37,1%, το παγκόσμιο εμπόριο αυξήθηκε κατά +3,6% και η παγκόσμια οικονομία κατά +3,2%.

Αυτή η ανθεκτικότητα οφείλεται στον συνδυασμό της μεγάλης αύξησης των χρηματιστηριακών αξιών, της υποτίμησης του δολαρίου και της έντονα επεκτατικής δημοσιονομικής πολιτικής των ΗΠΑ, παράγοντες που υπεραντιστάθμισαν τις αρνητικές επιπτώσεις των εμπορικών φραγμών στην παγκόσμια ανάπτυξη. Αυτοί οι παράγοντες αντιστάθμισαν αποτελεσματικά τις αρνητικές επιπτώσεις του εμπορικού προστατευτισμού, επιτρέποντας στην Κίνα (+5,0%), στις ΗΠΑ (+2,0%) και στην ΕΕ-20 (+1,3%) να ξεπεράσουν τις αρχικές προσδοκίες ανάπτυξης κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου. Είναι χαρακτηριστικό ότι, παρά τους αυξημένους δασμούς, και η Κίνα και η ΕΕ-20 αύξησαν τις εξαγωγές τους προς ΗΠΑ κατά +4,4% και +1,7% αντίστοιχα. Όσον αφορά τις επιδόσεις εντός της Ευρώπης, το 2025 σημειώθηκαν σημαντικές αποκλίσεις, με χώρες όπως η Ιρλανδία (+14,2%), η Κύπρος (+3,7%) και η Ισπανία (+2,7%) να ηγούνται, ενώ η Γερμανία (+0,20%), η Γαλλία (+0,57%) και η Ιταλία (+0,5%) κατέγραψαν χαμηλότερους ρυθμούς.

Προβλέψεις ανάπτυξης παγκόσμιου ΑΕΠ για το 2026

Κύριοι προσδιοριστικοί παράγοντες της πορείας της παγκόσμιας οικονομίας το 2026 αναμένεται να είναι οι ακόλουθοι:

1. Επεκτατική δημοσιονομική πολιτική των ΗΠΑ: Το έλλειμμα της ομοσπονδιακής κυβέρνησης των ΗΠΑ προβλέπεται να ανέλθει στο -7,8% του ΑΕΠ ενισχύοντας την ζήτηση στην οικονομία των ΗΠΑ και, κατ' επέκταση, παγκοσμίως.

2. Νομισματική πολιτική και χρηματιστήρια: Αναμένονται δύο ή περισσότερες μειώσεις επιτοκίων από τη FED, ενώ ο δείκτης S&P 500 ενδέχεται να προσεγγίσει τις 7.500 έως 8.000 μονάδες, ενισχύοντας την κατανάλωση λόγω αυξημένου πλούτου (wealth effect).

3. Δασμολογική πολιτική ΗΠΑ: Η πρόσφατη απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου των ΗΠΑ που ακύρωσε τους δασμούς που επέβαλε ο Πρόεδρος Τραμπ την Ημέρα της Ελευθερίας (Liberation Day), συνοδεύτηκε από επιβολή νέων δασμών από τον Πρόεδρο. Καθώς οι νέοι αυτοί δασμοί θα πρέπει να εγκριθούν από το Κογκρέσο εντός 150 ημερών, η σχετική αβεβαιότητα παρατείνεται.

4. Ενέργεια και άμυνα στην Ευρώπη: Η Ευρώπη έχει δημιουργήσει νέες αλυσίδες προμήθειας φυσικού αερίου μετά την παύση προμήθειάς του από τη Ρωσία. Οι τιμές πετρελαίου και αερίου προβλέπεται να μειωθούν κατά -4,5%. Παράλληλα, λόγω γεωπολιτικών εξελίξεων, οι ευρωπαϊκές αμυντικές δαπάνες αναμένεται να διπλασιαστούν από 1,5% σε περισσότερο από 3,0% του ΑΕΠ.

5. Επενδύσεις: Η εντατικοποίηση των έργων του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (RRF), που λήγει εντός του 2026, θα αποτελέσει καταλύτη για αύξηση των επενδύσεων στην Ευρώπη.

Κίνδυνοι

Παρά το θετικό βασικό σενάριο, επισημαίνεται ότι ο συνδυασμός επεκτατικών πολιτικών και πολύ υψηλών χρηματιστηριακών αποτιμήσεων, ενέχει τον κίνδυνο μιας σοβαρής παγκόσμιας χρηματοοικονομικής κρίσης εάν η κατάσταση οδηγήσει σε μη διαχειρίσιμες “φούσκες”. Στους κινδύνους θα πρέπει να συνυπολογιστούν ενδεχόμενες αρνητικές γεωπολιτικές εξελίξεις με επιπτώσεις στην παγκόσμια οικονομία.

Οι εκτιμήσεις για τις χώρες προέλευσης των εισερχόμενων τουριστών στην Ελλάδα

Ως προς τις εξελίξεις και τις προοπτικές στις οικονομίες ορισμένων κύριων αγορών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα, εκτιμάται διαφοροποιημένη εικόνα για το 2026 ως εξής:

Ευρωζώνη (ΕΕ-20)

Η οικονομία της ΕΕ-20 αναμένεται να αναπτυχθεί με ρυθμό 1,4%. Η εκτίμηση αυτή υπερβαίνει τις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (1,2%) και του ΔΝΤ (1,1%). Η ιδιωτική κατανάλωση αναμένεται να αυξηθεί το 2026 κατά 1,2%, όπως και το 2025.

Η Ελλάδα εισέπραξε από τον εισερχόμενο τουρισμό από τις χώρες της Ζώνης του Ευρώ περίπου 9,9 δισ. ευρώ το 2025 (41,7% του συνόλου των εσόδων, περιλαμβανομένων αυτών από την κρουαζιέρα) αυξημένα κατά +4,0% σε σύγκριση με το 2024 (9,5 δισ. ευρώ).

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις από τα αεροδρόμια των χωρών της Ευρωζώνης για το σύνολο του 2025 παρουσίασαν αύξηση +3,8% σε σχέση με το 2024.

Γερμανία

Η οικονομία της Γερμανίας αναμένεται να αναπτυχθεί με ρυθμό 1,1%, έναντι πρόβλεψης 1,2% της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και 0,9% του ΔΝΤ. Η ιδιωτική κατανάλωση αναμένεται να αυξηθεί το 2026 κατά +1,0%, όπως και το 2025.

Η Ελλάδα εισέπραξε από τον εισερχόμενο τουρισμό από τη Γερμανία περίπου 3,8 δισ. ευρώ το 2025 (16% του συνόλου των εσόδων, περιλαμβανομένων αυτών από την κρουαζιέρα) αυξημένα κατά +2,2% σε σύγκριση με το 2024 (3,7 δισ. Ευρώ).

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις από τα αεροδρόμια της Γερμανίας για το σύνολο του 2025 παρουσίασαν αύξηση +5,8% σε σχέση με το 2024.

Γαλλία

Η οικονομία της Γαλλίας αναμένεται να αναπτυχθεί με ρυθμό 0,8%, έναντι πρόβλεψης 0,9% της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ΔΝΤ. Η ιδιωτική κατανάλωση αναμένεται να αυξηθεί το 2026 κατά 1,0%, όπως και το 2025.

Η Ελλάδα εισέπραξε από τον εισερχόμενο τουρισμό από τη Γαλλία περίπου 1,3 δισ. ευρώ το 2025 (5,6% του συνόλου των εσόδων, περιλαμβανομένων αυτών από την κρουαζιέρα) αυξημένα κατά +5,9% σε σύγκριση με το 2024 (1,3 δισ. Ευρώ).

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις από τα αεροδρόμια της Γαλλίας για το σύνολο του 2025 παρουσίασαν οριακή αύξηση +0,8% σε σχέση με το 2024.

Ιταλία

Η οικονομία της Ιταλίας αναμένεται να αναπτυχθεί με ρυθμό 0,9%, έναντι πρόβλεψης 0,8% της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του ΔΝΤ. Η ιδιωτική κατανάλωση αναμένεται να αυξηθεί το 2026 κατά 0,8%, στα ίδια επίπεδα με το 2025 (0,9%).

Η Ελλάδα εισέπραξε από τον εισερχόμενο τουρισμό από την Ιταλία περίπου 1,3 δισ. ευρώ το 2025 (5,4% του συνόλου των εσόδων, περιλαμβανομένων αυτών από την κρουαζιέρα) αυξημένα κατά +5,1% σε σύγκριση με το 2024 (1,2 δισ. Ευρώ).

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις από τα αεροδρόμια της Ιταλίας για το σύνολο του 2025 παρουσίασαν αύξηση +4,2% σε σχέση με το 2024.

Ηνωμένο Βασίλειο

Η οικονομική μεγέθυνση στο ΗΒ υπολογίζεται στο +1,1% για το 2026, έναντι πρόβλεψης 1,2% της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και 1,3% του ΔΝΤ. Η ιδιωτική κατανάλωση αναμένεται να αυξηθεί το 2026 κατά 1,1%, έναντι 0,9% το 2025.

Η Ελλάδα εισέπραξε από τον εισερχόμενο τουρισμό από το Ηνωμένο Βασίλειο περίπου 3,7 δισ. ευρώ το 2025 (15,8% του συνόλου των εσόδων, περιλαμβανομένων αυτών από την κρουαζιέρα) αυξημένα κατά +18,5% σε σύγκριση με το 2024 (3,2 δισ. Ευρώ).

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις από τα αεροδρόμια του Ηνωμένου Βασιλείου για το σύνολο του 2025 παρουσίασαν αύξηση +3,5% σε σχέση με το 2024.

Ηνωμένες Πολιτείες

Το INSETE εκτιμά ότι η αύξηση του ΑΕΠ των ΗΠΑ θα διαμορφωθεί στο +1,9%. Η πρόβλεψη αυτή είναι πιο συντηρητική έναντι του 2,1% του ΔΝΤ και του +2,3% που προβλέπει η FED. Η ιδιωτική κατανάλωση αναμένεται να αυξηθεί το 2025 κατά +2,0%, έναντι +2,6% το 2024.

Η Ελλάδα εισέπραξε από τον εισερχόμενο τουρισμό από τις ΗΠΑ περίπου 1,7 δισ. ευρώ το 2025 (7,3% του συνόλου) αυξημένα κατά +8,5% σε σύγκριση με το 2024 (1,6 δισ. Ευρώ).

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις από τα αεροδρόμια των ΗΠΑ για το σύνολο του 2025 παρουσίασαν αύξηση +18,5% σε σχέση με το 2024.